

Εἰς τὸ ΙΒ' Πανελλήνιον Λειτουργικόν Συνέδριον

28/9/2010

ΜΗΝΥΜΑ

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

κ.κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ

Σεβασμιώτατοι,
Θεοφιλέστατοι,
Αδελφοί Συμπρεσβύτεροι,
Ελλογιμώτατοι κκ. Καθηγητές

Μετ' ιδιαιτέρας χαράς απευθύνομαι προς πάντας τους προσφιλείς εκπροσώπους των Ιερών Μητροπόλεων, που συμμετέχουν εἰς τὸ ΙΒ' Πανελλήνιον Λειτουργικόν Συνέδριον με θέμα «ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΟΙ, ΟΡΟΣΗΜΑ ΣΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ», τὸ ὁποῖον τελεῖ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ιεράς Συνόδου καὶ διοργανοῦται, τῆ ἀνυστάκτῳ φροντίδι καὶ τοῖς ἀτρύτοις κόποις τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καισαριανῆς Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ, Προέδρου τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Επιτροπῆς Λειτουργικῆς Αναγεννήσεως, καθὼς καὶ τῶν Μελῶν τῆς. Χαιρετίζω μετὰ πατρικῆς ἀγάπης ὅλους τοὺς μετέχοντας εἰς αὐτὸ τὸ Συνέδριον καὶ εὐχομαι ἀπὸ καρδίας τὸν ἐξ ὕψους φωτισμὸν διὰ τὴν ἐπιτυχή διεξαγωγὴν τῶν ἐργασιῶν τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ Λειτουργικοῦ συμποσίου ἐπ' ὠφελεία τῆς Μίας, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἐπιτρέψατέ μου νὰ ἐκφράσω ὀλίγας σκέψεις, εἰσαγωγικοῦ χαρακτήρος εἰς τὸ λίαν ἐνδιαφέρον θέμα που ἀναπτύσσεται εἰς τὸ Συνέδριον αὐτὸ καὶ ἀφορᾷ εἰς τὴν πλέον ζώσαν καὶ σημαντικὴν πτυχήν τῆς πνευματικῆς ζωῆς εἰς τὴν ἱστορικὴν τῆς ἀποτύπωσιν, καθὼς αὕτη βιοῦται καὶ κορυφούται διὰ τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας, ἐνός Μυστηρίου μέσῳ τοῦ ὁποῖου τὸ φθαρτὸν μεταστοιχειοῦται εἰς ἀφθαρτον καὶ τὸ χοϊκὸν εἰς οὐράνιον. Μέσα εἰς τὴν Λατρείαν βιοῦται ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ὡς ἐναργῆς πραγματικότης, ἡ ὁποία δι' αὐτὸν τὸν λόγον δὲν περιορίζεται εἰς τὰς ἐσχατολογικὰς τῆς μόνον διαστάσεις.

Εἰς τὴν ἱστορικὴν καὶ σωστικὴν πορείαν τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, αὐτῆς ταύτης τῆς Ἐκκλησίας ἐπαρουσιάσθησαν σημαντικαὶ Θεοφόροι καὶ θεοχαρίτωτοι προσωπικότητες, αἱ ὁποῖαι ἔθεσαν τὴν ἰδικὴν τῶν σφραγίδα εἰς τὸ καθ' ὅλα δυναμικὸν καὶ καθόλου στατικὸν γεγονός τῆς Θείας Λατρείας. Ἐμφανῆς ὁ ἱστορικὸς χαρακτήρ τοῦ θέματος ὡστόσο, ἀφ' ἐνός μὲν ἡ Λατρεία ἀποτελεῖ εἰς τὸ διάβα τῆς ἱστορίας τὸ πλέον ἀποκαλυπτικὸν γεγονός, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι «ἐκ τοῦ κόσμου τούτου», ζεῖ ὁμως ἐν τῷ κόσμῳ. Ὁ λατρευτικὸς τῆς λόγος παραμένει συνεκτικὸς δι' αὐτὸ καὶ βαθέως ἀποκαλυπτικὸς. Ἡ ἀναλλοίωτος παρουσίασις ὅλου τοῦ Μυστηρίου τῆς Θείας Οἰκονομίας.

Ἡ Θεία Λειτουργία δὲν εἶναι προώθησις ἀνθρώπων εἰς ἐν στενὸν πρόγραμμα, σχέδιον, ἀντίληψιν, ἀπασχόλησιν ἢ ἀποστολήν. Ἡ Θεία Λειτουργία εἶναι ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου «ἡ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσεν» (Γαλ. 5,1). Κι ὡς γράφει καὶ ὁ Ἅγιος Μάξιμος, μία ἐκ τῶν προσωπικοτήτων σταθμῶν καὶ οροσῆμων εἰς τὴν Θείαν Λατρείαν « ὅτι ... τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου ἐστὶν εἰκὼν ἡ Ἁγία τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία... ὡς οὐρανὸν μὲν τὸ θεῖον ἱερατεῖον ἔχουσα, γῆν δὲ τὴν εὐπρέπειαν τοῦ ναοῦ κεκτημένη» (Μυσταγωγία P.G. 91, 672 Α).

Εἰς τὴν λατρευτικὴν στιγμὴν χωρεῖ ἡ αἰωνιότης. Εἰς ἓνα Ἅγιον μαργαρίτην ὅλος ὁ Παράδεισος, ὁ Χριστὸς. Ὡς δὲ διαβάζομεν εἰς τὸν μεγάλον πεφωτισμένον Πατέρα τοῦ ἐβδόμου αἰῶνος, τὸν Ἅγιον Μάξιμον «Ὁλος γὰρ ὁ νοητὸς κόσμος ὅλω τῷ αἰσθητῷ μυστικῶς τοῖς συμβολικοῖς εἶδεσι τυπούμενος φαίνεται τοῖς ὁρᾶν δυναμένοις» (P.G 91, 669 C).

«Μη τύπος ἀλλὰ πράγμα θυσίας ἢ τελετῆ», ὡς μαρτυρεῖ μία ἄλλη μεγάλη πατερικὴ φυσιογνωμία, ὁ Ἅγιος

Νικόλαος ο Καβάσιλας εις το έργον του, Περί Θείας Λειτουργίας. Δι' αυτήν λοιπόν την θείαν και αποκαλυπτικήν θυσίαν, την ιστορικήν της εξέλιξιν αλλά και τους συγχρόνους λατρευτικούς προβληματισμούς αναμένομεν μετ' ιδιαιτέρου ενδιαφέροντος τους λόγους πνευματικής οικοδομής αυτού του Συνεδρίου. Αφού λοιπόν εκ προοιμίου σας ευχαριστήσω, θα ήθελον να σας ευχηθώ καλήν συνέχειαν εις τας εργασίας του Λειτουργικού αυτού Συμποσίου.